

ת"פ 13018/03/13 - מדינת ישראל נגד שלום זגדון

בית משפט השלום בחדרה

ת"פ 13018-03-13 מדינת ישראל נ' זגדון
תיק חיצוני: פמ"ח 1632/13

בפני	כבוד השופט משה גינות
המאשימה	מדינת ישראל
נגד	
הנאשם	שלום זגדון

החלטה

כנגד הנאשם שלום בן מהרט זגדון הוגש כתב אישום המייחס לו את ביצוען של העבירות הבאות: **תקיפת שוטר**
בנסיבות מחמירות, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו וכן עבירה של איומים.

מפרטי העבירות המפורטים בכתב האישום מתברר כי ביום 02.03.13 סמוך לשעה 04:30 הגיעו השוטרים אחמד דראוטה והמתנדב מאיר שלו (להלן: השוטרים) לדירה ברח' דה ברין 18, חדרה בעקבות דיווחים על רעש שנשמע במקום. השוטרים עלו לדירה, דפקו על הדלת ולאחר מספר דקות היא נפתחה כאשר יוצא ממנה הנאשם בצעקות וקללות אשר כוונו לאדם אחר. השוטרים מנעו מן הנאשם לרדוף את האדם האחר והנאשם שב לדירה.

מששבו השוטרים לדירה הם פגשו את הנאשם פעם נוספת וגם אז הוא השמיע כלפיהם ביטויים מעליבים ולאחר מכן תקף את השוטר מאיר שלו בכך שהכה אותו באמצעות אגרוף לראשו והוא השליך לעברו כיסא מפלסטיק, הנאשם נמלט לאחר מכן לכיוון המטבח תוך שהוא צועק "איפה הסכין?" ומאיים שיפגע בשוטרים.

השוטרים הודיעו לנאשם כי הוא עצור בגין תקיפת שוטר, המתינו לתגבורת ואז נכנסו לדירה על מנת לעצור את הנאשם אשר התנגד למעצר בכך שהשתולל ולא אפשר לשוטרים לאזוק אותו, נשכב על הרצפה כדי לא להתלוות לשוטרים.

במעשיו תקף הנאשם את השוטר מאיר שליו במטרה להכשיל את השוטרים בתפקידם, למנוע או להפריע להם מלמלאו, כמו כן השמיע דברי איום כלפי השוטרים.

הנאשם הועמד לדין ובסופו של דבר זוכה מחמת הספק.

עוד ראוי לציין, ביום 02.05.13 טען ב"כ הנאשם טענות מקדמיות לעניין, לדבריו כתב האישום וניהול ההליך הפלילי כנגד הנאשם עומדים בסתירה לעקרונות של צדק והגינות משפטית. עוד טען כי בנסיבות המקרה לא נחקרו כלל טענותיו של הנאשם שלא אומתו עם טענות השוטרים.

טענות הנאשם לא נחקרו כלל.

כאמור, לאחר שהנאשם זוכה, הגיש הסניגור ביום 15.06.16 בקשה לפיצוי הנאשם על הוצאות הגנתו ומעצרו. בבקשה ארוכה ומפורטת טען הסניגור כי עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצר הנאשם עד תום ההליכים. תחילה היה הנאשם עצור מאחורי סורג ובריא ובהמשך שהה בתנאים מגבילים ובפיקוח אלקטרוני.

במסגרת הכרעת הדין נקבע כי גרסת עדי התביעה העלתה תמיהות רבות וספקות אשר נותרו ללא מענה. בית המשפט נתן דעתו למחדלי חקירה רבים, כמו גם להימנעות המאשימה להעביר להגנה מידע רלוונטי באשר לאקדחי הטיזר שהיו בשימוש במהלך האירוע.

אשר למסגרת הנורמטיבית טען ב"כ הנאשם כי בע"פ 4466/98 דבש נ' מ"י פ"ד נו עמודים 99 3 ואילך קבע בית המשפט העליון כי העילה הראשונה למתן פיצוי הינה שלא היה יסוד לאשמה. העילה השנייה הינה: "נסיבות אחרות מצדיקות זאת" - מדובר בעילה גמישה ועמומה יותר במידת מה. עילה זו היא ללא גבולות וסייגים, אין לה גוף ולא דמות גוף והיא שואבת את כוחה ממעין הצדק, היינו הנסיבות המצדיקות פיצוי ושיפוי תהיינה רחבות בתחומי התפרשותן מן הנסיבות של העילה הראשונה ויכולות שתהיינה נסיבות רבות יותר וגמישות יותר.

עוד נקבע בפסק הדין כי רשימת השיקולים אינה סגורה ואינה מחייבת, אינטרס הפרט ואינטרס הציבור מחייבים כי בנסיבות מסוימות תיזכנה לפיצוי הפגיעה בזכויות היסוד של הנאשם, פגיעות שנגרמו עקב העמדתו לדין.

בית המשפט בדיון בבקשה זו יסתפק בנסיבות שאינן חמורות במיוחד המצדיקות היענות לבקשת הנאשם לקבל פיצוי על הוצאות הגנתו או על מעצרו ומאסרו בשל האשמה ממנה נוכה.

עוד טען הסניגור כי אף פגיעה בשם הטוב ובגין כאב וסבל שנגרמו עקב ההליך הפלילי, קל וחומר עת מדובר בנאשם שהיה תקופה במעצר או בתנאים מגבילים קפדניים, עשויה בנסיבות מסוימות להיות רלוונטית לשאלת הפיצוי המבוקש.

לטענת הסניגור, מאחר והשוטרים המזכרים לעיל הגיעו לדירה עת הוזעקו למקום ע"י הנוכחים בדירה כשביניהם היה הנאשם הם הותקפו ע"י הנאשם ואז הם הקפיאו מצב- סגרו את דלת הכניסה לדירה והמתינו לתגבורת. משהגיעה התגבורת זיהה השוטר רס"ל ענאן זידאן את הנאשם ברחבה שמחוץ לבנין עם משקה אלכוהולי בידיו, לאחר דין ודברים ביניהם המשיך השוטר לעבר הבניין, עלה לקומה הראשונה על מנת לסייע לשוטרים שהגיעו למקום ועמדו חמוץ לדלת הדירה תוך שהם מונעים מאותו תוקף לצאת ממנה.

הסניגור ציטט מתוך הודעתו של השוטר רס"ל ענאן זידאן במשטרה כי הבחין בנאשם "מחוץ לבנין" מחזיק בידו בקבוק בירה ריק, החזיק אותו מאחורי הגב, וביד השנייה החזיק כוס וודקה- "...שפכת את הכוס, אמר לי בסדר והלך, התקדם שני צעדים, הפנה אלי את הגב ואז הבחנתי בבקבוק ומשכתי לו את הבקבוק מהיד, זרקתי לו את הבקבוק בפח הצמוד..."

הנה כך כי כבר מחומר הראיות שנאסף ע"י המשטרה עולה ספק ממשי האם היה זה הנאשם אשר ביצע את המתואר בכתב האישום או לאו.

בהודעתו במשטרה טען הנאשם כי חושמל במהלך האירוע עם אקדח טייזר, כמו כן טען כי במהלך פינויו איבד את הכרתו עקב התנהלות אלימה מצד השוטרים.

לדברי הנאשם בחדר החקירות, כ- 5 שעות לאחר האירוע התיישבו עם מצלמות האבטחה בתחנת המשטרה בחדרה, וכפי שניתן להבחין הנאשם נגרר ונסחב ע"י מי מהשוטרים מתוך הניידת שהובילה אותו לתחנת המשטרה באותו הלילה. עוד נטען כי המאשימה לא קיימה את הוראות כב' השופט קפלן אשר הורה למסור לידי ההגנה מידע ותיעוד בעניין אקדחי הטייזר הרלוונטיים לאירוע, בנוסף מח"ש לא חקרה את כלל את תלונת הנאשם ואף מצאה להורות על סגירת תיק החקירה.

ערר בעניין שהוגש ע"י הנאשם נדחה ללא בדיקה והנאשם לא זומן כלל למסור את גרסתו בשנית, הכל תוך התבססות על דו"חות הפעולה של השוטרים ואמרותיהם.

לדברי הסניגור, כל אלה צריכים להוביל את בית המשפט לקביעה חד משמעית שלא היה יסוד לאשמה. בתיק זה נוהלה חקירה רשלנית ביותר, חד צדדית ומגמתית במטרה לבסס את מידת אשמו של הנאשם באירוע תקיפת השוטרים ולא במטרה לאתר ממצאים או ראיות מזכות.

לחלופין, טען ב"כ הנאשם כי מכלול הנסיבות מצדיקות העתרות לבקשה "מכוח נסיבות אחרות המצדיקות זאת" במלואה. לעניין זה ציטט ב"כ הנאשם את דבריו של כב' השופט טירקל בפסק דין יוסף שעל, על בית המשפט לשקול גם קריטריונים ושיקולים שיסודם במידת החסד והרחמים ולא רק כאלה שיסודם במידת הדין, כוונתי לנסיבות האישיות ויוצאות הדופן של הנאשם שהתהוו עקב מעצרו או מאסרו, כגון: התפרקות התא המשפחתי, התמוטטות כלכלית, פגיעה חמורה בבריאות וכיוצא בזה. ניתן לומר כי יש להביא בחשבון השיקולים לא רק את מעשי הרשויות אלא גם את הפגיעה בנאשם. באותם הימים הנאשם שירת בצבא כחייל בשירות סדיר כשבמהלך חופשות סוף השבוע הוא עבד לפרנסתו ופרנסת משפחתו. הנאשם נעצר ביום 02.03.13 בגין האירוע נשוא כתב האישום, במהלך שהותו בחופשה בצבא שהה במעצר סגור כחודש ימים ובהמשך הושטו עליו תנאים מגבילים קשיחים במשך תקופה ארוכה נוספת לרבות תחת פיקוח אלקטרוני הדוק.

כעולה מסיכום התקופה, ציין ב"כ הנאשם כי הנאשם היה עצור במעצר של ממש 27 ימים והיה נתון במעצר בית מלא תחת פיקוח של איזוק אלקטרוני 111 ימים, כמו כן היה נתון במעצר בית חלקי תחת פיקוח איזוק 65 ימים.

עוד ציין ב"כ המבקש, כי המבקש הקפיד על תנאי שחרורו והמשיבה לא פנתה ולו פעם אחת לבית המשפט כדי להודיע על הפרות מצדו.

המבקש נאלץ לפנות לבית המשפט המחוזי בחיפה כדי שיאפשר לו לשוב לצבא ולסיים את השירות הצבאי.

לעניין תחשיב הפיצוי המבוקש, הואיל והמבקש היה מיוצג במסגרת ההליכים מטעם הסניגוריה הציבורית אין הוא מבקש הוצאות הגנה זו, אולם הוא מבקש פיצוי ושיפוי בגין מכלול הנסיבות המתוארות לעיל.

תחשיב הפיצוי לטענת ב"כ המבקש הינו כדלקמן: עבור מעצרו של המבקש 27 ימים - 10,449 ₪, עבור תיק המעצר תחת פיקוח אלקטרוני - 42,957 ₪.

המאשימה בתגובה לטענות הסניגור טענה כי העובדה שבית המשפט החליט לזכות את הנאשם מחמת הספק אינה מאיינת את העובדה שכתב האישום היה מבוסס על מצבור של ראיות לכאורה וכל תובע דביר היה מגיש כנגד הנאשם כתב אישום זהה. במילים אחרות, אין המדובר במקרה בו נוהל הליך סרק או שלא היה יסוד להאשמת המבקש.

לפיכך, לטענת המאשימה לא קמה למבקש עילה לפיצוי, על פי החלופה היא של סעיף 80 לחוק העונשין. כמו כן, לא מדובר במקרה בו מתקיימות נסיבות חריגות המצדיקות תשלום למבקש. לא מדובר במקרה בו נהגה המאשימה בזדון או בחוסר תום לב, מלכתחילה קם אינטרס ציבורי בהעמדתו של המבקש לדין, לא נגרם לו עיוות דין עקב התמשכות הליכים. בנוסף, לא צירף המבקש תצהיר מפורט הערוך כחוק ולא הוכיח את גובה נזקיו.

למעשה, כל ההליך הפלילי גורם במידה זו או אחרת נזק לאדם- פגיעה בכבודו, בשמו הטוב, בפרטיותו, בחירותו ואף בכיסו ברם לא בכל מקרה בו יוצא הנאשם זכאי בדין יש להטיל על המדינה ועל הציבור כולו לצאת בעול הכספי הכרוך בכך, שימוש גורף במתן פיצוי מצד בתי המשפט עשוי לרפות את ידי המאשימה.

בתאריך 25.10.16 התקיים דיון במעמד הצדדים בו טען ב"כ הנאשם כי למעשה המאשימה נסמכת בתגובתה על העובדה כי הנאשם זוכה בסופו של דבר מחמת הספק, לעניין זה ציטט ב"כ המבקש את הלכת דבש כי הכל נתון לשיקול דעת בית המשפט, הזיכוי מחמת הינו ספקטרום רחב וקשה לכמת אותו, במקרה שבפנינו מדובר בספקות שעלו לאורך כל הראיות. אין ספק שבוצעה במקרה זה חקירה רשלנית, אין מחלוקת ש- 2 השוטרים כלאו חשוד בתוך הדירה ושוטר שלישי רשם דו"ח זיכרון דברים על כך שזיהה את הנאשם מחוץ לדירה, עוד טען ב"כ המבקש כי המאשימה לא ביקשה השלמות חקירה מהיחידה החוקרת ולא דרשה לגבות הודעות מאנשים שנכחו במקום.

פיצויים לנאשם שזוכה

סעיף 80 לחוק העונשין קובע את זכותו של נאשם שזוכה לפיצוי במסגרת 2 עילות: **לא היה יסוד לאשמה, ונסיבות אחרות המצדיקות זאת**. כידוע, תקנות סדר הדין הפלילי קובעות מסגרת פיצויים מוגבלת בלבד. תקנה 8 קובעת כי הפיצוי המקסימלי עבור כל יום מעצר או מאסר, לא כולל מעצר בית, יהיה החלק ה- 25 של השכר הממוצע במשק. תקנה 9 קובעת מגבלות על היקף ההוצאות המשפטיות שפסקו לנאשם עפ"י אמות המידה והסכומים כמפורט בתוספת לתקנות. אין כל פיצוי על עוגמת הנפש ועל הסבל שנגרמו לנאשם, אין פיצוי על נזקים תוצאתיים.

לעניין העילה הראשונה המצדיקה פיצוי "יסוד סביר להאשמה". בע"פ 4466/98 ראמי דבש נ' מ"י פ"ד נו' (3) 73 (2002) נקבע כי אם חומר הראיות שהיה בידי התביעה עובר להגשת כתב האישום היה מעלה אצל תובע סביר ציפייה כי יש בו ראיות לכאורה לבסס הרשעה, אזי אין מקום לדון בשאלה, עם זאת מקום שבו שום משפטן בר דעת לא היה חושב שיש מקום להביא האשמה נגדו. בע"פ 269/55 מ"י נ' יעקב דוד פ"ד ט' 1825, מקום בו לא היה לידי התביעה הכללית מלכתחילה להוכיח בוודאות סבירה פרטים מרכזיים באישום ועוד נאמר כי יש מקום לבחון לאחר מעשה אם הזיכוי היה צפוי מראש. ע"פ 425/88 בדיר נ' מ"י פ"ד מג' (2) 204.

אין ספק כי המושג "העדר יסוד לאשמה" מתאר מצב קיצוני של אי סבירות בולטת, זהו נטל שכמעט לא ניתן להרימו ורק לעתים נדירות יזכה נאשם לפיצוי. בעילה זו תנאי הזכאות ולפיו על המבקש לשכנע כי התביעה הגישה כתב אישום

ללא יסוד ובחוסר תום לב, זדון או רשלנות חמורה- מרוקן את העילה כמעט לגמרי, שכן בד"כ רשויות התביעה לא מעמידות לדין ללא בסיס לכאורה להאשמה. במיוחד נכון הדבר מקום שבו מוגשת בקשה למעצר עד תום ההליכים, כפי שנעשה במקרה שלפנינו.

העילה השנייה לפסיקת פיצויים הינה עילת הנסיבות המיוחדות. נפסק כי מדובר בעילת סל בלתי מוגדרת שגבולותיה עמומים. השופט זמיר בע"פ 7826/96 קבע כי לא בכדי בחר המחוקק בעניין הנדון ביטוי עמום שאין לו צורה ואין לו מידה כמו נסיבות אחרות, הביטוי נולד עמום על מנת שיישאר עמום והוא נמנה על משפחה של ביטויים עמומים כמו: צדק, מוסר, תקנת הציבור, סבירות ומשמעת, יש הקוראים להם בשם מושגי שסתום. העמימות של ביטויים אלה היא טעם החיים שלהם ואסור לקצץ את כנפיהם ולכלוא אותם בכלוב של כלל נוקשה, כלל כזה עלול להרוס אותם.

כידוע, הפסיקה חילקה עילה זו ל- 3 סוגים של נסיבות: נסיבות שעניין הליכי משפט בכללם, אופי זיכוי של הנאשם, נסיבותיו האישיות של הנאשם. בע"פ 1442/12 פלוני נ' מ"י העילה בדבר נסיבות אחרות המצדיקות את מתן הפיצוי קבעה כי זו נועדה להקנות לבית המשפט שיקול דעת רחב להגדיר מהן הנסיבות בהן ראוי להורות על מתן פיצוי לנאשם שזוכה, זו אינה רשימה סגורה או מחייבת ומוטלת החובה על בית המשפט לבחון כל מקרהו מקרה בהתאם לנסיבותיו תוך עריכת האיזון הראוי- בין הנזק שנגרם לנאשם בעקבות ההליך הפלילי מול האינטרס הציבורי באכיפת החוק.

אין די בהגדרת הניכוי כמוחלט כדי להעיד על הזכות לפיצוי, את מהות הזיכוי יש לשקול בין כלל הנסיבות האחרון ולבית המשפט נתון שיקול דעת רחב ראייה: ע"פ 4492/01 דוד עשור נ' מ"י פד"י נז' (3) 743.

בעניין שלפנינו, הסתמכה המאשימה על עדויות שוטרים והיה מתבקש כי המאשימה תוודא שעדותם אמינה ומהימנה ואינה נסתרת, הדבר לא נעשה למרות תצהירים ותחוננים של ב"כ הנאשם הדבר נכון שבעתיים לאחר שהסתיימה פרשת התביעה. הסניגור טען כי אין להשיב לאשמה והיה ברור למאשימה כי עדויות השוטרים אינן מהימנות. הנני חוזר על קביעתי בהכרעת הדין: עמ' 49 שורות 25-31, עמ' 51 שורות 8-31, עמ' 53 שורות 19-29, עמ' 57 שורות 11-16, עמ' 58 שורות 9-12, עמ' 62 שורות 18-21.

אשר על כן, יש לקבוע כי זכאי הנאשם המבקש לפיצוי לפי סעיף 80 עקב קיומן של נסיבות אחרות המצדיקות זאת.

לפיכך, הנני פוסק כדלקמן:

1. עבור מעצרו של המבקש, 27 ימים- 10,500 ₪.
2. עבור תקופות המעצר בהן שהה בפיקוח אלקטרוני ובמעצר בית חלקי- 5,000 ₪.
3. עבור הפגיעה בזכויותיו היסודיות ועינויי הדין שעבר במהלך השנים- 5,000 ₪.

אשר על כן, תשלם המשיבה למבקש סכום כולל של 20,500 ₪. הסכום האמור יועבר ע"י המשיבה לב"כ המבקש תוך 30 יום מהיום.

ניתנה היום, ט"ז תשרי תשע"ט, 25 ספטמבר 2018, בהעדר
הצדדים.